

Валерій ГОНЧАРЕНКО.

ЧУЄМ ХОДУ ІЛЛІЧА

І вийді надії крилаті,
І зорі безсмертних дум,
Ще в дерева крилаті,
Що чули його ходу.
У пам'яті шати світлі
Безмежні, як небокрай.
Ще стільки речей на світі,
Що Леніна пам'ятають.
Ним снить Ленінград величний,
Про нього песня співа.
У серці із ним лавічно
Живе і росте Москва...
А в чім щасливій з нею
В буянні тропіди і клені?
Вже тим, що колись земледю
Ходив сонценолий Ленін.

Рік видання IX

№ 144

(1000)

ВІВТОРОК

3 ГРУДНЯ 1968 р.

Ціна 2 коп.

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Вчитися комунізму...

Ви повинні виховати з себе комуністів. Завдання Спілки молоді — поставити свою практичну діяльність так, щоб, навчаючись, організуючись, згуртовуючись, борючись, ця молодь виховувала б себе і всіх тих, хто в ній бачить вождя, щоб вона виховувала комуністів. Треба, щоб уся справа виховання, освіти і навчання сучасної молоді була вихованням в ній комуністичної моралі.

Шумяков (Ленін)

Редакції газети «Молодий комунар»

Кіровоградський обком ЛКСМУ палко поздоровляє колектив редакції газети «Молодий комунар», його робітничих і сільських кореспондентів, авторський актив, усіх читачів — стотисячний загін комсомолів Кіровоградщини — з виходом у світ тисячного номера газети.

«Молодий комунар» — активний помічник обласної комсомольської організації в боротьбі за втілення у життя накреслень рідної Комуністичної партії.

Кіровоградський обком ЛКСМУ щиро бажає колективу редакції, всім робітникам області нових творчих успіхів у справі комуністичного виховання.

ОБКМ ЛКСМУ.

«Молодь України» сердечно вітає журналістів, робітників та читачів «Молодого комунара» з виходом тисячного номера газети.

Бажаємо Вам, дорогі друзі, нових творчих успіхів у комуністичному вихованні радянської молоді в ім'я процвітання нашої радянської Вітчизни, в ім'я торжества ленінських ідей, справи комунізму.

Колектив редакції газети «Молодь України».

Журналісти редакції та робітничий актив, читачі «Молодого комунара» в зв'язку з виходом 1000-го номера поздоровили правління Спілки журналістів УРСР, колектив газети «Кіровоградська правда», обласного управління по пресі, обласного комітету по радіомовленню та телебаченню, колег з обласних молодіжних газет — «Молода гвардія» (Київ), «Ленінська зміна» (Харків), «Черкаський комсомолець», «Ленінське плем'я» (Миколаїв), «Прапор юності» (Дніпропетровськ) та інших, викладачі та студенти Київського державного університету, наші земляки — письменники, діячі науки і культури.

РУКАМИ СТЕПОВИКІВ

КРЕМГЕС — КАЗАНІ

Молодіжна бригада слюсарів - монтажників в Володимира Семенова (завод металевих конструкцій) виготовляє траверси «ТТМ» і «ПВС», що йдуть на спорудження високовольтних ліній електропередач в усі куточки нашої республіки. Нещодавно бригада отримала замовлення з Казані. З міста, де живився В. І. Ленін.

При плануванні переробки 80 тонн металу за місяць бригада Володимира Семенова дала 123 тонни траверсів і зайняла перше місце серед п'ятнадцяти колективів заводу.

Е. ЯРУШОК, працівник газети «Наддніпрянська правда».

Про нього, про Ілліча, про здійснення його заповітів писала у своєму першому номері, датованому жовтнем 1939 року, обласна молодіжна газета. Ленінськими словами, що вказують шлях нашій радянській молоді, розпочинаємо свій 1000-й номер. Сьогодні, згадуючи історію молодіжного видання, ми разом з тим розповідаємо про нинішній день комсомолів, юнаків і дівчат

орденоносної Кіровоградщини, які вірність комуністичним ідеалам, ленінській справі доводять творінням своїх невтомних, оук. Ми розуміємо, яке важливе завдання доручено нам, газетярів у справі комуністичного виховання. Про багато ініціатив, патріотичних починань молоді, про зрешення і характер нашого сучасника розповідав «Молодий комунар» Газета і надалі буде не

тільки пропагандистом всього нового, передового, а й організатором патріотичних походів молоді. Усвідомлюючи, що не все ще зроблено для дієвості, бойовитості, глибини газетних виступів, редакція разом з численним робітничим активом прагне зробити якнайбільше у справі комуністичного виховання. Впрацюймося в газету! РЕДКОЛЕГІЯ.

Перші рядки репортажу належать Петру Ляхману. Це він писав у нашій обласній молодіжній газеті в останній передвоєнний рік (26 березня 1940 р.):

«22 березня в колгоспі ім. Шевченка Первозванівської сільради відбувся виробничий вїзд у поле. Першими виїжджають трактори, трактористів бригади тов. Попова. Тут же тракторист тов. Кременецький та принципаль-комсомолец Г. Дудиня закладають договір на соціалістичне змагання з трактористом тов. Вдовиченком та принципалом комсомольцем тов. Івановим на краще проведення посівної кампанії.

Ланка комсомолки Музиченко Фені виїхала першою, Музиченко заклонила договір на соціалістичне змагання на час проведення посівної з ланкою комсомольцю тов. Вдовиченку Н.»

Вже через рік Петро змінив перо на зброю. В армію його не взяли через поганий зір. Залишився в тилу, очолив підлітків комсомольську групу.

З метою конспірації довелось з Кіровограда перебраться у село Федорівку.

Загін П. Ляхмана неодноразово в ряді сіл зривав відправлення молоді в німецьке рабство. П. Ляхман діставав у лікаря Г. М. Бузюкова медичні довідки та інші документи, що давали можливість звільнитися від відправки в Німеччину, і через зв'язників передавав їх тим, кому вони були потрібні. Незабаром на Федорівському колокопункті, П. Ляхман часто приїжджав в Кіровоград і разом з молокопродуктами транспортував зброю, а також добував через зв'язників необхідні зведення... — читаємо в «Молодому комунарі» за 16 березня 1960 року.

Юнак загинув від рук фашистів, залишившись у нашій пам'яті назавжди молодим.

А як склалася доля людей, про яких писав Ляхман?

АВТОБУС, швидко проїсся по асфальтовій стрічці дороги, зупинився біля заводу кізельгуру. Десяток звинили ходили — і я в конторі колгоспу імені Шевченка. Василь Сергійович Ткаченко, секретар партійної організації, весело мружить очі, коли читає в замітці 28-річної давності про «резинові рукава для сошників». Адже сьогоднішнє оснащення колгоспу технікою не йде ні в яке порівняння з минулим.

Швидко взяно адреси комсомольців тридцятих років, які згадані у замітці П. Ляхмана. Відшукуємо потрібний будинок, стукаю. Прочинили двері, дотлило дивиться літня жінка в квітчастій хустині. Відразу догадуюсь, що це і є Феня Музиченко, колишня комсомолка-ланкова, нині пенсіонерка Фаніна Кузьмівна. Заїхавши з давнім «ступоном» газети, починаю розповідати про роботу в останній передвоєнний рік, про трудові відбудови зруйнованого господарства. І в очах — сльози. За прожитими роками за молодістю. Вони відразу шпихають і світяться обличчя посмішкою, тільки Фаніна Кузьмівна починає оповіяти про доньку Олександру.

«Без батька її виховувала. На війні він загинув. Шура на відмінно закінчила семіричку, потім на відмінно технікум. З відзнакою закінчила і Дніпропетровський медичний інститут». Розгадуються зморшки-борозни на чолі, немов молодістю стале. Коли показує фотографії онучат.

«Сергіюк — другий клас ходить, Люда — в шостий. Найщасливіша хвилька, коли в гості приїжджають».

Прощаюсь «Так ви хочете з сьогоднішніми комсомольцями поспілкуватися? Всіх не знаю. А от про Ніну Савенку багато чула. Зайдіть у дитячий садок, він недалеко від мене, там вона працює».

У III А, чергала, симпатична Ніна Савенко, на вигляд чотирнадцятирічної. Аж не віриться, що вона одружена, що її Сергіюк вже п'ятиріччя. І ще більше дивуюся, коли дізнаюся про всі громадські доручення Ніни. Вона — член комсомольського комітету, пропагандист, секретар товариського суду і секретар дитячої кімнати при сільраді, член виконкому сільської Ради.

Василь Корогого, учасника урочистого пленуму ЦК ЛКСМ України, я вдома не застаю. — Пішов до лікарні, захворів шось, — сказала скрушено його мати Ніна Іванівна і почала бікати: — Ще ж учора бачила, що захворів, радла відпочити. Так ні. Каже: «Шура, треба обприскувач відремонтувати, поки морозу немає».

Згодом вже інші нові в голосі Ніни Іванівни: — Ного батько був трактористом, бригадиром тракторної до війни. Загинув за два дні до перемоги, Василь з пуп'янка любить техніку... Йшов до армії, погянула, що син найменший серед ровесників, і розплакалася. Потім три подяки прийшло від командування за добре виховання сина. Та й тепер на колгоспних зборах його тільки хвалять...

ЗУСТРІЧІ, ЗУСТРІЧІ. Від ланкової сорокового року Надії Павлівни Вдовиченко прямою до

ШЕВЧЕНКІВЦІ

ПРОДОВЖУЄМО РЕПОРТАЖ ІЗ ПЕРВОЗВАНІВКІ. РОЗПОЧАТИЙ У 1940 РОЦІ

колишнього бригадира Максима Максимовича Попова, потім — до будівельника, члена комсомольського комітету Івана Гончука, від нього — до комсомолок Тані Пучкарської, Алли Котельницької, Марії Кравчан. І кожний по-своєму цікавий.

Можливо, дещо сухо, але виразно доповнює портрет шевченківців розповідь плановика-економіста колгоспу молоді, комуністки Раїси Черноконь: результат — 72 тисячі карбованців прибутку лише від однієї галузі — овоочивництва...

Ми не закінчуємо репортаж, початий нашою газетою в 1940 році. Ного продовжать комсомольці артілі ім. Шевченка своїм трудом.

В. ЦВЯХ, спецкор «Молодого комунара».

Молоді шевченківці. У творчих буднях вони продовжують літні трудові перемоги.

Фото М. ЧЕРКАЄВА.

КУЦЕВОЛІВСЬКА ПРОШКА

Іх приїхало на Харківський тракторний п'ятдесят. П'ятдесят молодих трактористів з усієї України. По два з кожної області. На заводському подвір'ї вишикувалися новенькі машини. Іх теж — п'ятдесят. Кожному — по трактору, і не звичайному, а ювілейному, які комсомольці і молоді ХТЗ зібрали у вільний від роботи час із закономірних мате-

ріалів. Свій подарунок молоді харків'яни присвятили 50-річчю ВЛКСМ і вирішили вручити машини кращим трактористам областей республіки.

Кіровоградці відрядили в Харків Миколу Коваленку з куцеволівського колгоспу «Дніпро» Онуфріївського району і Миколу Мельниченку з колгоспу імені Кірова Компаніївського району.

Претендентів для поїздки було багато, та лише їм двоє випала честь сісти за кермо трактора з ювілейною маркою ХТЗ. Ранньої весни виведуть обидва Миколи свої машини в поле, виведуть обидва трактори з комсомольськими значками. Кіровоградськими степами йтимуть машини — дарунки ровесників з Харківського тракторного.

В. ГАНОЦЬКИЙ.

К

ІЛЬКА днів тому я повернувся з Києва, де брав участь в роботі листопадового Пленуму Центрального Комітету

Комуністичної партії України, який розглянув питання про підсумки жовтневого Пленуму ЦК КПРС та завдання партійних організацій республіки. Пленум накреслив великі плани по дальшому піднесенню сільськогосподарського виробництва. У вирішенні їх чимала роль належить механізато-

Вам їти далі. Справа ваших рук молодих, і розуму вашого, і гарячих сердець — дальше піднесення сільського господарства, виростити два колоси там, де ріс один, домогтися дальшого піднесення культури землеробства.

Вирушай в похід, молода зміно Шлях, по якому тобі їти, — відомий: це дальше піднесення інтенсифікації сільського господарства — підвищення культури землеробства, комплексна механізація зернового господарства, зразково поставлене насінництво, боротьба за економію і бережливість, оволодіння сучасною наукою і передовим досвідом, боротьба за зниження собівартості сільськогосподарської продукції. За всі ваші турботи земля відплатить сторицею.

Вам перетворювати землю. Це почесно. І завжди ви повинні дивитися в майбутнє, пам'ятати, якою пе-

ПОСЛУХАЙТЕ ГОЛОС ЗЕМЛІ

СЛОВО ДО МОЛОДИХ МЕХАНІЗАТОРІВ

рам, справжнім господарям землі, чий трудолобний руки плекають колос. Рішення Пленуму стосуються і вас, молодих, людей завзяятих, енергійних, грамотних. Зараз кожний другий в сім'ї механізаторів — молода людина. Кому ж, як не їм, взятися з комсомольським вогником за цю справу, науково господарювати на своїй землі. Знать і енергію молодим не позичати. В їх розпорядженні є все — сучасна техніка, нові досягнення сільськогосподарської науки. Вам, молодим, починати не на голому місці. Ви ведете свій родовід з двадцятих років, коли ваші діди і батьки тільки-но починали оволодівати машинною азбукою...

Мені було чотиринадцять років, коли я в 1929 році вперше сів за кермо трактора. Озираючись в минуле, я бачу, як нелегко нам було осягати науку землероба. Минули роки, перш ніж ми навчилися дослуховуватися до голосу землі, перш ніж стали господарями на полі. На моїх очах земля стала шедришою, багатшою. А зараз, як ніколи до цього, розкриваються широкі можливості перед хліборобом.

редасте землю прийдешнім поколінням. Вона має бути не тільки родючою, але й красивою. Обладнання польових сталів, насадження декоративних і фруктових дерев, догляд і збереження джерел і струмків — то все теж справа ваших рук.

На урочистому пленумі ЦК ВЛКСМ, присвяченому 50-річчю комсомолу, Генеральний секретар ЦК КПРС Л. І. Брежнев говорив:

«...Дбайливо використовувати кожен гектар землі, вирощувати два колоси там, де ріс один, добиватися загального піднесення культури, землеробства і тваринництва — ось бойове завдання сільської молоді».

Земля чекає твоїх добрих справ. Їй потрібні і твій розум, і твої мішні руки, і твоє гаряче серце, молодий кіровоградцю.

О. ГІТАЛОВ,

Двічі Герой Соціалістичної Праці, бригадир тракторної бригади ордена Леніна колгоспу ім. XX з'їзду КПРС Новоукраїнського району.

НАШІ АВТОРИ

ЯК ПОЛІТ БДЖОЛИ

Здавалося б, нічим не примітний чоловік. І росту не багатирського, і блискучого лімузина не має, і голос у Василя Олександровича не ораторський. А послухаєш раз-друге, зустріч прагнутимеш. Кожне слово чиниться, як зернітка у вагонному колоску. Заслухаєшся... І починаєш розуміти — чого ти прийшов на цю землю, що мусиш зробити для її краси.

Праці В. О. Сухомлинського, нашого академіка з Павліша, читаються і вивчаються в Берліні і Бухаресті, в Празі, в Токіо і Гавані. Давно співробітничав Василь Олександрович і в «Молодому комунарі». Ліпше номери газет, де видрукувано статтю нашого земляка «Якщо ти — інший людина», стали настільними для сотень молодих педагогів області.

Прокладається Василь Олександрович рано. Поглядає на вікно і, помітивши на шибках краплі дощу, взуває свої важкі чоботи... Як і хлібороб для Матвія. А нещодавно стрілися ми в Кіровограді. Василь Олександрович новітню мову про запровадження в школах філософських гуртків...

— Платон у школі — це для юнацтва така ж необхідна річ, як азбука для першокласника.

Потім ми попрощалися.

— Хто це? — відійшов до мене товариш.

— Член-кореспондент Академії педагогічних наук СРСР, заслужений учитель школи УРСР Василь Олександрович Сухомлинський.

Спіррозмовник здивовано звів брови.

Міською вулицею йшов нічим не примітний чоловік... Мудрий — як політ бджоли.

Олександр МОТОРНИЙ,
письменник.

Радісно глянути на творіння рук своїх. Хлопці з комсомольсько-молодіжної: Віктор Коротук (зліва), Валерій Родіонов, Павло Дорошенко.

Фото Г. Удовиченка.

Тут, біля підніжжя пам'ятника Іллічу, в міському парку — нев'яучі квіти.
Фото М. МИКОЛАЄНКА.

„У СВІТ!“

Напередодні виходу в світ тисячного номера «Молодого комунара» наш кореспондент зустрівся з Я. М. КОВАЛЬЧУКОМ, першим його редактором, нині директором Кіровоградського профтехучилища № 2.

— Будь ласка, Якове Михайловичу, кілька слів про молодих журналістів довоєнного складу редакції.

— В нашому колективі журналістів були кращі молоді працівники «Кіровоградської правди», комсомольські активісти. Донині пам'ятаю глибокодумні публіцистичні статті, написані Якова Грушевського, Юрія Заруби, Михайла Онопере, Таїси Бабської. Двері редакції були надого зачинені з серпня 1941 року. І наші хлопці пішли на фронт. Михайло став військовим кореспондентом. Юрій, пройшовши довгі фронтіві дороги, потім працював в кількох столичних редакціях. Нині він керує сектором преси Міністерства закордонних справ республіки, Іван Шуляренко, мій заступник загинув під Сталінградом. Не повернувся з фронту Яків Грушевський.

Завзятим був актив газети. Писали нам комсомольські патажки, кращі молоді хлібороби, робітники, інтелігенція. Цікаві матеріали надсилав в села Грузького Кіровоградського району комсомолець Петро Колісник. Про студентські будні постійно повідомляв секретар комітету комсомолу нашого педінституту Василь Дикий.

— А що з газетних матеріалів тих років вам найбільше запам'яталося?

— Цілі газетні полоси запам'ятались матеріалами про юнаків та дівчат, що будували комсомольську шахту «Піонер-біс». А молоді Новоградського району виступали не раз ініціатором походу за високу культуру землеробства.

Ідейне загартовування молодого степічанина стало головною темою наших матеріалів.

НАШІ АВТОРИ

ЗАРОДИ, НИВО!

— Адже все починається з оцих зерен...

Переді мною інженер Державного спеціального конструкторського бюро по машинах для висівання сільськогосподарських культур Михайло Ножнов. Ному лише за тридцять, а доріг тих багачено-перебачено, не один кілометр степу сходить молодий конструктор.

Я часто зустрічаю його прізвище в газеті. Михайло не раз відносив до редакції білі аркуші, списані дрібними літерами... То були кореспонденції про його друзів-червонозорівців, то були цікаві повідомлення про нові машини...

М. ГАЛИЧЕНКО,

позаштатний кореспондент «Молодого комунара».

ЗАСІВ

РАПОРТ —

У КВІТНІ 1970-ГО

„ЧЕРВОНОЇ ЗОРІ“

«Комсомольська організація Кіровоградського заводу «Червона зоря», виконуючи історичні рішення XVIII з'їзду ВКП(б), VII і IX Пленумів ЦК ВЛКСМ, круто повернула свою роботу в бік участі комсомольців в господарській і державній діяльності.

...На заводі вже є немало комсомольсько-молодіжних бригад, які показують справді стахановські зразки в роботі».

Так писала обласна молодіжна газета 10 січня 1940 року.

Нижче — розповідь про ініціатора змагання на честь 100-річчя від дня народження В. І. Леніна комсомольсько-молодіжну бригаду інструментального цеху, де бригадиром Павло Дорошенко.

ІШОВ і порівнював. Очі, як зорі, косп, як ніч, уста...

Ні, не буде з тебе, Павле, поета. А робітник ти путящий. Що, скромність? Так я ж з собою наодиноч. Ні, це я з нею розмовляю:

— Дозвольте? Дорошенко...

— Важко мшл. На заводі була ще школяркою.

— А зараз?

— В бібліотеці працюю.

— Так інженери не робляться, — стіхаю нині дівчині.

— А як?

— На завод треба. До верстата...

Залишилися всі, хоч кожен поспішав то в інститут, то в технікум, то на заняття хорової капели, то до вечірньої школи.

— Говори, Павлуку!

— От нові зобов'язання взяла бригада Наталії Лушніної... Ну, а ми, чим відповімо?..

Загнали. Кожен обмірковує...

— Так вирішено? — підсумував Павло.

Хтось неспішно кинув:

— Верстат не живий. Не зрозуміє.

— Зрозуміє, — встала Люба Мацак, групокомсорг. — Ми — живі біля нього...

ЛЕГКА тривога помітла на обличчях юнаків і дівчат з бригади Павла Дорошенка. Боролися за звання бригади імені 50-річчя Ленінського комсомолу. І що ж?

В залі почувлося:

Почесним дипломом нагороджується бригада інструментального цеху...

ПАВЛО Дорошенко, Віктор Коротук, Люба Мацак, Надя Нелобитюк, Валентин Парсентьєв, Вінерій Родіонов, Рая Доценко, Євген Макоді, Володимир Фіров, Віра Ободовська, (це та, що в бібліотеці поруч Павла сиділа), Олексій Назаренко знову разом. Аж дивно, що нібудь поспішати. Випадає ж такий день, коли ні в інституті, ні в технікумі зинять нема.

Почав Павло:

— Ми — бригада імені 50-річчя Ленінського комсомолу...

— Стіхли жарги, шепіт. Павло продовжував:

— Незабаром день народження найдорожчої людини...

П'ЯТЕРО з одинадцяти закінчують інститут.

Решта — в технікумах і школі. А деталі кладуть на підлогу. Потім доводиться вантажити на візки. Оце робота!

Деталь закріплюється руками. Виймаєш її, теж мусиш крутити гайки...

І ось уже в бригаді з'являються заходи по НОП'у.

Та не лише їм вписали в свої зобов'язання на честь сторіччя від дня народження Ілліча нові інструментальники. Своєю п'ятирічню зобов'язання виконати до 7 листопада 1970 року, зміни норми виробітку виконувати не менше, як на 120 процентів, боротися за ленінську годину, тобто виконувати змінні завдання шп годину раніше...

ПАВЛО біля виходу чекав дружину. Надя Нелобитюк не помітила: було весілля. Зміна закінчилась. До Павла підійшла Віра (це та, що сиділа в бібліотеці поруч Павла).

П. КОВЕРГА,

секретар комітету комсомолу заводу «Червона зірка».

Горда я

РАНИШЕ, коли заходила мова про тяжку роботу доярок, говорили — така специфіка. Вона, та специфіка, звісно, якою була: від сходу до заходу сонця.

Тож і не дивно, що дівчата неохоче йшли на ферму. Хто в місто подався, а хто тут, у колгоспі, знайшов іншу роботу. Та все ж і на ферму прийшло кілька дівчат. Прийшли і почали встановлювати свій «порядок». І те у нас не так, як у людей, і інше. А тут якраз і молодіжна газета розповіла про машинне доїння і двоїмільну роботу в колгоспі імені Кірова Знамянського району. За прикладом далеко не треба ходити — сусіди ж майже. Ми з газетою — до контори колгоспу, і — до голови: дали так працювати не згодні.

Голова вислухав нас уважно. І — ніяких послань на специфіку роботи. Сказав:

РАПОРТ — У КВІТНІ 1970-ГО

ДЕВІЗ ПРИЙМАЄМО

— Будуть доїльні агрегати, буде двоїмілька. Але ж і до вас, дівчата, є претензії.

Зауваження голови були слухними. Правий був Василь Захарович. Куди ж везти агрегати, коли територія ферми восени і ранньої весни нагадує всесвітній потоп. Про навчання заговорив:

Кількох дівчат-доярок та головного зоотехніка Дмитра Бабича правління відрядило в колгосп імені Кірова Знамянського району переймати досвід.

За нами діло не стало. Незабаром гуртом проїхали стежечки, носилили їх піском. Посадили каштанову алею. Обладнали Ленінську кімнату. Принесли з лому книги — ось вам і бібліотека. Хоч невеличка, зате — своя. Колгосп телевизора придбав.

У нас і гості тепер бувають. З усієї області з'їхалися кращі доярки на семінар, який відбувся у нас. Тоді ульновці обурювалися: «Чому не семінар у вас, коли ми маємо вищі показники?» Та хіба тільки в ульновців вищі показники? Ми й самі знаємо, що поки-що відстаємо від них по надоях, проте ж у нас ферми — як лялечки, кожну доярка у нас вчить.

Ми виконали, що обіцяли. Тепер слово за головою артілі В. Мамуною. Доярки чекають обіцяні агрегати.

В ювілейному номері вашої газети виступив групокомсорг комсомольсько-молодіжного колективу молочно-товарної ферми колгоспу «Мир» Гайворонського району Олексій Хитрук з пропозицією скласти черговий рапорт у квітні 1970 року до 100-річчя з дня народження Ілліча. Ми почули вас, колеги з «Миру»! І хоч ви мрієте вже про чотирьохтисячний рубіж, а ми маємо тільки по дві з половиною тисячі кілограмів молока на кожну корову, приймаємо ваш виклик.

С. ДРОФА, групокомсорг МТФ № 1 колгоспу імені Карла Маркса Маловісківського району.

КОЛИ готувався цей ювілейний номер газети, голова обласного комітету по радіомовленню і телебаченню П. Д. Марченко, колишній редактор «Молодого комунара», надіслав з відрядження вітальну лист-телеграму.

«Сьогодні приємно згадати добрим словом активних помічників газети — позаштатних кореспондентів 1960—1963 років. В пам'яті назавжди залишаться герої нарисів, опублікованих в газеті в ті роки: Микола Брайко, Людмила Музика, Віктор Андріаш, Катя Захаренко та багато інших славних молодих трудівників міст і сіл, які нині стали членами ленінської партії і своєю працею дали звання Героїв орденоносної Кіровоградщини.»

Павло Дмитрович згадав доярку артілі «Росія» Ульянівського району Л. Бершадську-Музику. Молода героїня праці була тоді і активісткою молодіжної газети.

— Школяркою я прийшла на ферму. Матері допомагала. Аж не вірилося, що так тяжко жінкам, а вони не схиляються од того тягара. Мати тоді сказала мені:

— Так треба! Манна з неба не падає. Ці слова пам'ятала довго.

І коли на комсомольських зборах молоді села Іосипівки поєла розмову про створення комсомольсько-молодіжного колективу на молочно-товарній фермі, я, випускниця школи, попросила, щоб і мене записали в ту бригаду...

Не збираю розповідати про труднощі, які переборала. Відучи до мети. Знала: так треба! Цьому вчила мене мати, стара колгоспна доярка, цьому вчила мене колгоспна комуністка. І я старалася.

Молодіжна газета постійно стежила за моїми першими кроками. Були кореспондентські про те, як я доладала труднощі, були слова підтримки.

Я дивувалася, як працюють мої ровесниці в інших районах області. Їх досвід був великою підмогою.

Моя подруга комсомолка Віра Балах хотіла тоді будь-що довести нам, що її корови кращі. Сама ж виростила їх. І тепер пастухами в них дає по два відра молока. А я вважала, що мої корови кращі. І мати вважала, що мені швидше можна стати на вищий сідінь.

Вдох з Вірою йшли до клубу співати в хорівій кашлі. А нам казали:

— Всюди ви перші. Всюди вам по-доброму заздять.

Нові старання. Народжувались цифри — 3000, 4000, 5000, 6000. Це кількість кілограмів молока, що я даювала на корову щороку. Потім рекорд — 7000.

Мені вручили Золоту Зірку Героя Соціалістичної Праці. То, звісно, — щастя. І гордість.

Віра незабаром теж мала нагороду — орден Леніна.

А потім і ще одна радість — сільські комуністи прийняли мене в свою сім'ю. Тоді перед ними, мудрим хліборобам, я дала слово, що моя дорога буде ще ширшою. І почала влитись. До молодих співачок через газету звернулася йти теж такою стежкою.

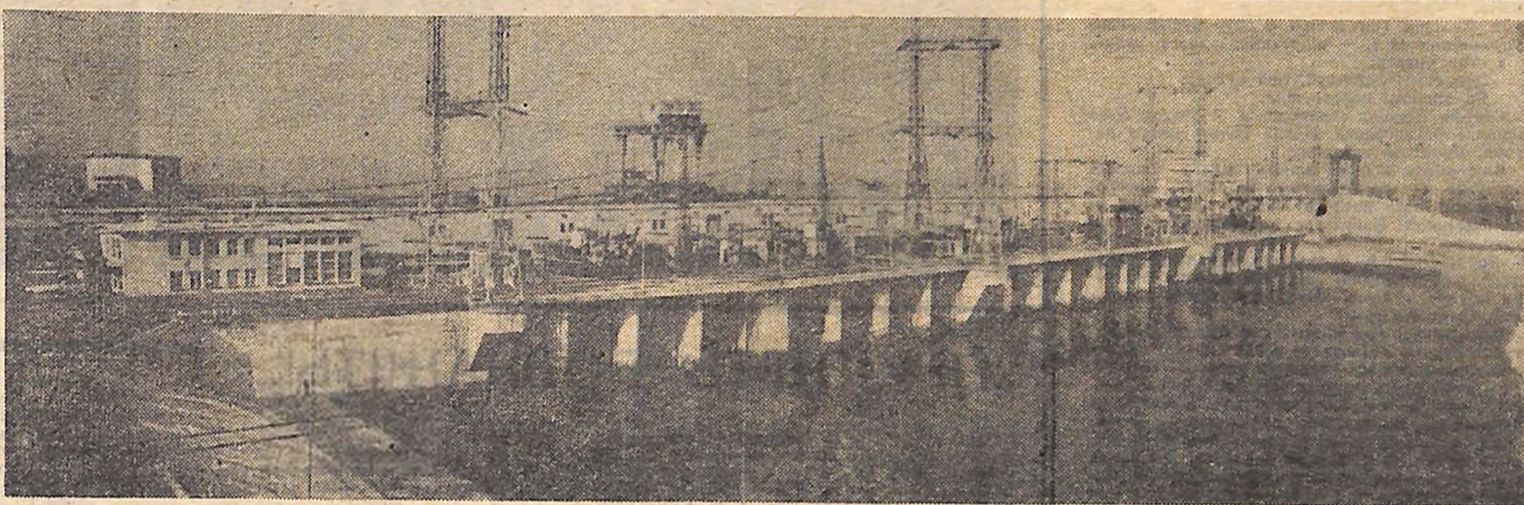
Нині — я зоотехнік. Працюю на комсомольсько-молодіжній фермі, де мої дівчата вирощують велику рогату худобу. В нашому колективі кращі колішні доярки Антоніна Балах, Катерина Єгіна, Таміла Кулик. Остання, наприклад, працює так, що приріст телят в її групі на кожну голову щодня перевищує 900 грамів.

П'ятирічне завдання ми сподіване виконали до квітня 1970 року. Бо ж велике свято 100-річчя з дня народження В. І. Леніна хочемо зустріти як гідно.

На нас надіються. Нам вірять. І щастлива я, що комсомол дав мені путівку в таке прекрасне і завітне життя. І горда я, що партія піднесла ще на один сідінь мою зрілість.

А газеті я вдячна, що відкрила переді мною багато славних героїв нашого славного сьогодні, на яких я завжди прагнула бути схожою.

Людмила МУЗИКА, зоотехнік колгоспу «Росія» Ульянівського району, Герой Соціалістичної Праці.

Рухотворний пам'ятник, що спорудила собі комсомолія Кіровоградщини, Кременчуцька ГЕС. Нині понад план вона дала країні 26 мільйонів кіловат-годин. Фото А. ДІБРОВНОГО.

РУКАМИ СТЕПОВИКІВ
ЧЕТВЕРТИЙ БОГАТИР
В Олександрії на шахті 2-3 розпочався монтаж механізованого комплексу довжиною в 100 метрів. Зараз на шахті працюють три комплекси, які оздобили

видають на-гора 2200 тонн вугілля. Новий стометровий буде сам шозміни добувати 1200 тонн. Монтує комплекс бригада І. Є. Ключка. Старший на зміні — комсомолец, ударник комуністичної праці Олександр Ядаменко. **О. ЛІСОГОР,** секретар комітету комсомолу Олександрійської шахти № 2-3.

Двоє на 140 кілометрів
Диспетчерська централізація Знамянського відділення залізничної існує кілька років. Щодо би за пультом управління сидять двоє диспетчерів. Вони «магічним» натисканням на кнопки «дозволяють» проїзд поїздам, «керують» ними. Знамянські залізничники обслуговують двадцять станцій. Це єдина диспетчерська централізація на Одесько-Кишинівській залізниці. Колектив диспетчерів невеликий. Всього вісім чоловік. Це молоді комуністи М. Пунтус, комсорг В. Расказов та інші. **А. РАГУЛІН.**

Теорія вибухів

— ТАТКОВІ потрібні осялюграфи, — розповідає в дворі маленька Юля. — А до моєї ми не поїдемо, бо він всю відпустку витратив. ...Вибух. Ще вибух. Родерік вже навчився розрізняти, як рухається міни, п'ятитонні бомби, крупнокаліберні снаряди детекційної. А після війни вони з хлопцями з'їжджали по сходах цих воронок на козанах. Міг бути вибух... якби на місці Ірива була інша. Які плани будували на цю відпустку! Зрозуміла. Вона завжди розуміла його. І тоді, коли секретар комітету комсомолу Дніпропетровського гірничого інституту Родерік Кристин затримувався на засіданнях, коли просиджував над кандидатською дисертацією, і зараз, коли він, кандидат наук, декан Олександрійського філіалу того ж таки інституту разом з групою науковців часто до півночі обговорює наукову проблему. Енергія вибуху — це кандидатська дисертація Кристіна, яку, до речі, він захистив у комсомольському віці. Мета молодого вченого-дослідника весь комплекс вибухових робіт, направити силу вибуху так, щоб вона з найбільшою віддачею служила людям. Економічний ефект від рекомендації Кристіна та його товаришів оптимального розташування свердловин та принципу нового рішення влаштування подозбірних колодязів обчислюється зараз десятками тисяч карбованців. Енергія вибуху творчої думки вченого передається всьому колективу працівників. Нікого не дивує, що доцент Гончаренко працює над проблемою зміцнення деталей, про що його просили на авторському заводі, а доцент Сорочин — над освітленням шлакових вод на Байдаківській брикетній фабриці. — Мамо, а навщо татові кадри? — не вгаває Юлька. Мати востаннє екзамени: нещодавно чоловік турбувався, чи складе останній екзамени до аспірантури викладач історії КПРС Валентина Григорівна Чорна. А кадри в Інституті потрібні. Вже зараз в стінах філіалу навчається 660 майбутніх інженерів. В майбутньому році їх буде 780, а потім ще більше. Декана відразу пізнає серед студентів. Я не пізнав, коли зайшов під час коліквіуму до нього в кабінет. Здавалося, студент воєнного інституту. Та чи й набагато старший декан за студентів? Можливо, лише пильний погляд голубуватих очей та борозенки на чолі вказують людину, яка багато працює, багато думає. А працювати доводиться дійсно немало. Вже спить Юлька, спочиває дружина, а Родерік, повернувши лампу так, щоб світло не турбувало сім'ю, до саїтання присиджує над письмовним столом. Пише докторську... **В. ШАРІЯ,** спецкор «Молодого комунара».

Катеринка

О Ті маєш гойдалку! Тісна кімнатка по-дається ліворуч, потім — різко стає на місце. Стіни сходяться і розходяться... Тонка давно поддалася до училища, а Катеринці тільки й лишилося лежати в ліжкові та ковтати осоружні порожки... Заспути б. Хай навіть на цілий день. Аби знову підвестися здоровую, посорбавши мішного чаю, бігти до подруг. А їх в Катеринці аж тридцять. Де там! Більше. Весь їхній курс здружився цього року, як ніколи. Може тому, що незабаром доведеться назавжди розпрощатися з добрим Артемом Андрійовичем — директором педучилища. Розлетяться ластівцята. Зив'ють свої гніздечка в далеких селах... Згадуватимуть. Бо ніколи не повернуться всімадцять літ, як ніколи не стане на поріг тривога першого самостійного уроку. Так, так, буде багато хвилювань, але го вже не те, що вперше... Давнік виступають молодоточні. Товстий зойнт з улюбленими віршами лягає на стіл, а губи шепочуть: Мало, Катерино, бути чесним. Мало, Катерино, бути добрим. Треба, Катерино, ще творити і добро, і чесність, Катерино. А ти качаєшся в ліжкові... Их було троє: подруга, Катерина і море. Поруч цвірицькалі горобці, чубилися за крихти від бублика, які дівчата шелро кидали срім забійкам. — Ти любиш море? — байдуже запитала подруга І, не минаючи тону, додала: — А я заміж виходжу. Катерина мовчала, схрестивши руки на мішних колінах. Катеринці згадалась чомусь Ліда. Маленька дівчинка з піонерського табору. Коли її привезли, вона не хотіла ні з ким розмовляти. «До мамі хочу... Відпустіть мене до мамі!». Катеринка підійшла, поглядила по білявій голівці. «Ось тобі іграшки. Хочеш оцього ведмедика?». «Не треба ведмедика, пустіть додому». «Добре, ти поїдеш додому, тільки спершу прочитай оцю книжечку. Цякава чазка про качечку». — «І тоді поїду?» — «Аж». Катерина гадала, що Ліда читатиме цю Катеринку і нічого не чула. Пидивувало лише одне: чому перехожі зовсім не звертають на неї найменшої уваги? Неже вони не знають, що Катеринка Володимирівна сьогодні вперше даватиме урок з українського читання? Опам'яталася лише тоді, коли методист Віра Яківна Юсипна сказала: — Молодець, Яковенко! А подруги — Поліна Скулінець, Катя

Плахотна, Галка Гетьманець, як сорочки, оточили Катеринку, тисли руку... То було піби вчора. Після обіду повернулася з училища Томка. — Ой, Катю, знала б ти, як я сьогодні насміялася. Катеринка й собі посміхається. Дивні якісь малюки! У кожного своя фантазія, свої маленькі погляди на оцей великий — великий світ. За що вона любить школярників? За чистоту невипитого погляду, за одержку натівності? Любить. — І поїду я, Томко, в дааке село... В позакгову школу... І вже по вересні не стане Катеринки. Буде Катерина Володимирівна Яковенко... Розлетяться ластівцята. У добрий, високий вірші. **Валерій ЮР'ЄВ,** м. Олександрія.

А ПУТІВКА КОМУНАРІВСЬКА

...Поетизм кіровоградського поета Валерія Юр'єва власної глибока ліричність, задушевність, своєрідне розкриття людських характеристик... Володимир Базилевський прагне бути снігом свого часу, кожен його вірш насичений улюбленими за сонячність на землі. Віння з буденного виділяється головне, трансформувати його через призму яскравих образів підзначається Віталій Юрченко.

Так відгукуються про творчість наших земляків часописи України. Микола Галиченко, Олександр Шкабой, Клавдія Башликова, Георгій Шевченко... Їх літературні добробки видрукувано в товстих і тонких журналах Києва та Донецька, Москви і Харкова. Віталій Юрченко, Олександр Шкабой та Валерій Гончаренко листили видати по книжці віршів. Перша ластівка Леоніда Народового незабаром з'явиться на полицях книжкових крамниць. Дві книги Валерія Юр'єва, дві збірки Володимира Базилевського.

Якщо відрядити. І стократ приємніше стає на душі, коли згадаєш початок... Хлопці і дівчата, одні після студентських занять, інші — після робочої зміни, соромливо несли свої строфи до редакції — до «комунарки», як називали вони комсомольську газету.

Бувало, навіть, працівники редакції, забувши про графік здачі матеріалів, до пізньої ночі читали вірші, сперечалися, а другого дня — все повторювалося спочатку... Так при «Молодому комунарі» народився обласний Клуб любителів поезії.

Зазвучали перші акорди.
Дівчино, волосся золотаве
Не ховай у затішку кімнат,
Читай тоді завідуючий Шишківським сільським клубом Новоукраїнського району Георгій Шевченко.

А якось до редакції завітав білий хлопчина.

— Валерій Гончаренко. Муляр будівельного управління № 1, — відрекомендувався юнак.

І став читати:
Здраслуй! Здраслуй, моя будово!
Як знайомі панелі ці...

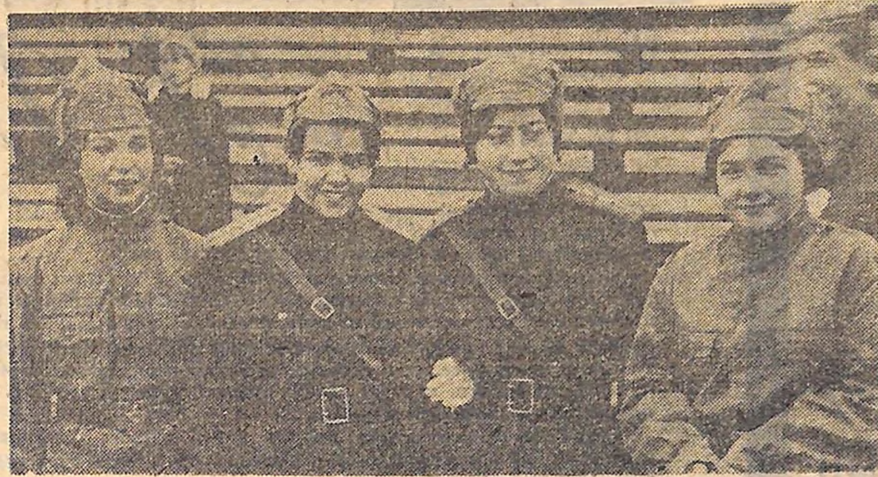
Строфи Валерія сподобалися. А згодом було широке обговорення віршів початкуючого автора, прийшло визнання.

Вже після кількох занять клубу Валерій зрозумів, що багато дечого не знає... Довелося закінчувати вечірню школу, а згодом — філологічний факультет педагогічного інституту...

Борис Чамдай, Володимир Чабаненко, Владислав Журапський, Анатолій Таран... Всі вони починали перші літературні кроки у «Молодому комунарі».

Нині також при «Комунарі» працює літературна студія. «Сівач» — назва справді символічна, вимагає від студійців здорової віддачі. Як і вісім років тому, редакційні зібрання відвідує молодь найрізноманітніших професій і уподобань. Це студент педінституту Олександр Івакін, учениця Кіровоградської середньої школи № 6 Лариса Черненко, працівник обласного Будинку технічної пропаганди Вадим Шевченко та багато інших. Одні з них вже встигли надрукуватися, інші — лише боязко читають поетичні строфи своїм друзям. Та минає час, і добра нива «сівачів» зійде рясними сходами справжніх поем, оповідань, романів і повістей.

Олександр ЧЕРНЕЦЬКИЙ,
член обласного літературного об'єднання.

НЕВСИНУЩІЙ ПОЗАШТАТНИЙ ОБ'ЄКТИВ

Були фотоконкурси «Червона естафета», «Кіровоградщина-67», «Промінь-68». І брали в ньому участь десятки фотоавторів — А. Дібровний, О. Петров, П. Малеев, А. Бойко, О. Плузник та інші. Вони допомогли і допомагають показувати читачеві багатогранне життя радянської молоді. А ось сьогодні Микола Черкаєв розповідає про ювілейне комсомольське свято на стадіоні «Червона зірка».

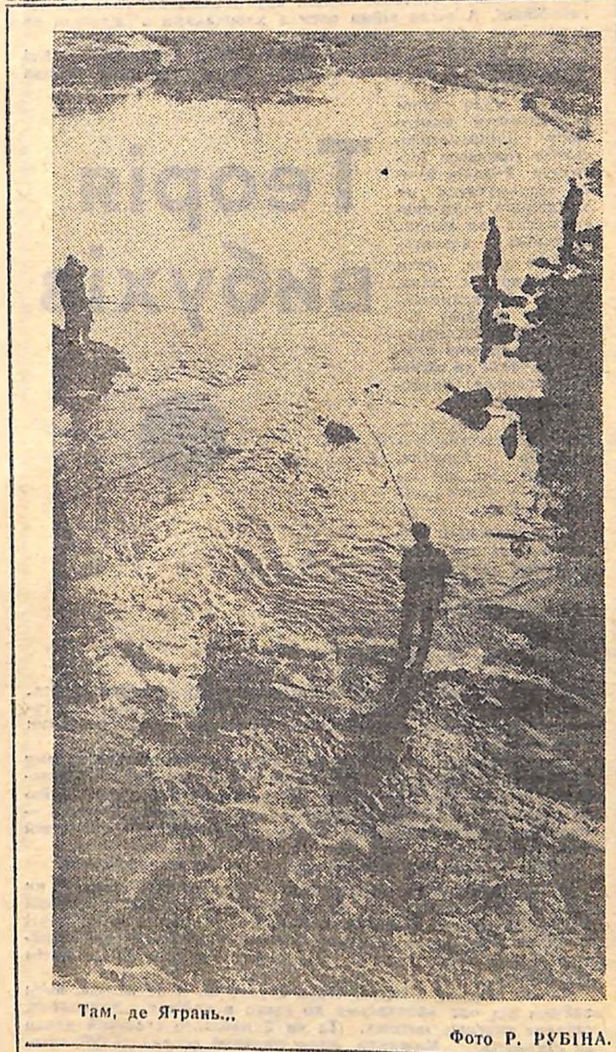

„ПРИЇЗДІТЬ, РОЗКАЖІТЬ!“

В цьому році мені часто приходять листи з шкіл області. Діти просять розповісти про той січневий день 1944 року. Старшокласники кіровоградської школи № 6 запросили на свій «Вогник». Записували мене і на радіостудії, пізніше потім відіслали в Башкирью. А «визуаліст» такої уваги до мене, простої медсестри, став «Молодий комунар». В номері за 12 січня в замітці «Троє врятували міст» йшлося про снайпера Абдулу Лукмаєва з Башкирії, який разом з товаришами врятував міст в центрі Кіровограда, і про дівчину, що їм допомагала, тобто про мене. А 10 лютого в газеті вже повідомили про мою дальшу долю.

Інші:
— Хто міг подумати?
Завідуючий терапевтичним відділенням Іван Федорович Сьомін сказав з теплим докором:
— Працюєте скільки з нами і ніколи про це не розказували.
А про що розповідати? Перев'язувала пораненого солдата?.. Подавала патрони?.. Так на моєму місці кожен би це зробив.

Вчора в наше відділення завітав вчитель Велічко з району. Два місяці тому він відужав, тому його візит здивував. А він пройшов в палату, де колись лежав, і показує газетну вирізку з моєю фотографією:
— З рук такої сестрички ліки чудодійні, скоріше відужуєш.
Мені і ніяково, і приємно за цю людську увагу.
Олександра БУДАЄВА-РАТУШНА,
медсестра.
м. Кіровоград.

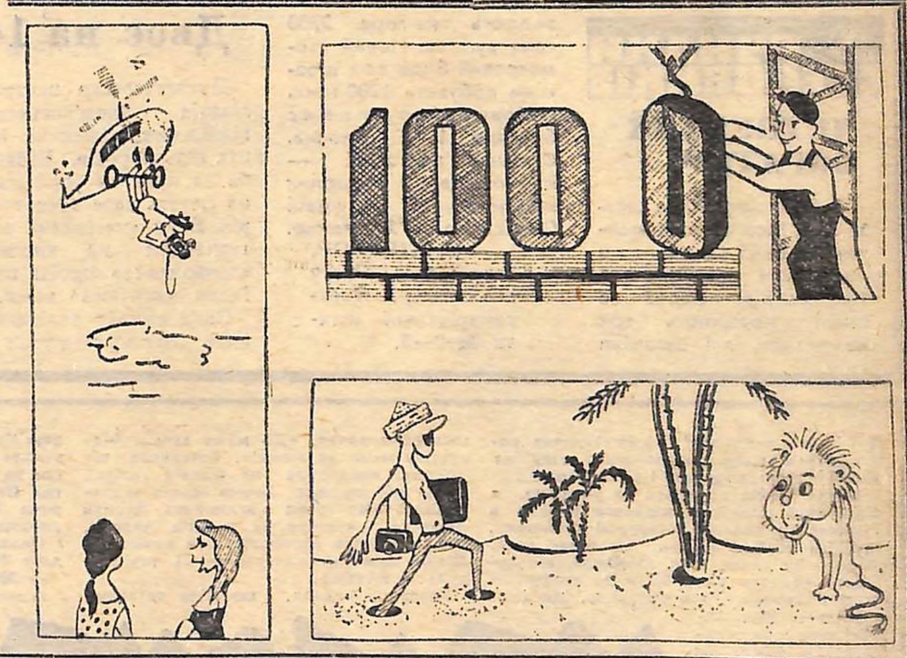

Там, де Ятрань...

Фото Р. РҮБІНА.

Мені тоді, в 1944 році, йшов чотирнадцятий рік. Над своєю пачкою якось не задумувалась. Зрозуміла, допомогти пораненому солдату нікому, крім мене. Якою ж несподіванкою було, коли про той січневий випадок надрукували в газеті! Адже відтоді скільки часу минуло!
На другий день в терапевтичному відділенні, де я працюю, лікарі, медсестри, хворі щиро вітали, раділи за мене. А я ходила іменинницею. Той просить:
— Скажіть, як це було?

Над ким смієтесь?
— У твого чоловіка цікава професія...
На-гора — тисячний...
Три доби нам крокувати...
Жарти нашого позаштатного художника Б. Куманського.

НА А ВАНСЦЕНІ—РОВЕСНІК

Важкі складчасті полотнища завіси знов і знов розливалися в сторони. Зал не вщухав від оплесків. Чулися схлипування жінок. Ми, артисти, вже в який раз виходимо на сцену, щоб ще подякувати за увагу, за теплі і ширі оплески. Йшла вистава «Всім смертям на зло».
Кіровоградці не вперше прийшли подивитись цю зворушливу історію наших днів. Та цей спектакль не забути ні артистам, ні глядачам.
Поступово спускали оплески. Вже дехто настроївся покинути зал. Та раптом увагу привернув літній чоловік з другого ряду партера. Стоячи, він однією рукою з силою поплескував протилегле плече. І всі побачили: плече... плече, а руки немає.
Того вечора яюсь по-новому відчув всі непереврені сили впливу мистецтва. Ця сила примусила людину так незвично аплодувати наперекір горю, що залишило її без

руки, аплодувати ствердженню життя, яке щойно прозвучало зі сцени. Як ніколи прорвалася тоді органічна єдність театру і глядача. Доля героя в якійсь мірі перекрутувалась з долею людини з залу, примусивши присутніх відчувати правду нашого мистецтва.
Почуття людяності, викликані автором п'єси разом з акторами, — найвище мірило сучасного мистецтва. Правда життя, гуманізм, висока ідеалістична доброта, неприхильність до будь-яких проявів боягузтва, легководушності — з цим йде сьогодні радянський театр до глядача.
П'єса В. Титова «Всім смертям на зло» увійшла і в репертуар театру 1963—1969 років. В ній я виконую роль героя — Сергія Петрова. Захоплююсь його мужністю, силою волі, великою жагобою жити для людей. Ніколи ловлю себе на думці: «Чи зміг би я перенести той тягар, який звалився на його молоді плечі?»

В роботі над роллю, як підкреслював Станіславський, завжди допомагає спостереження життя. Саме завдячуючи спостереженню, доносимо образ до глядача без схематизму, надуманості. Стежачи за життям молоді по наших газетах і в повсякденні, все більше проймаюся вірою — Сергій Петров не виняток. В складних ситуаціях радянські люди вирішують свою долю так, як Сергій.
Глядачі побачать поряд з виставою В. Титова ще ряд вистав з життя нашої молоді. Серед них: «Полярна зоря» В. Баснера, «Варшавська мелодія» Л. Зоріна, «Фортуна» М. Зарудного, «Дзвінок у пусту квартиру» Д. Угрюмова.
Інтелектуальний рівень сучасного глядача помітно виріс. Відповідно цьому вирости і повинні до нас, молодих акторів. Доводиться глибоше вникати в матеріал п'єси, багато читати спеціальної літератури, а головне — залишатися на сцені безпосереднім, правдивим.

А. КЕЛЮХ,
артист Українського драматичного театру імені М. Л. Кропивницького.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

«МОЛОДОМУ КОМУНАРІ»
орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ
г. Кіровоград.

Над випуском 1000-го номера працювали: художник В. Остапенко, ліногравці М. Мужиківський, О. Шевченко, верстальники Л. Сторчак та М. Біда, офсетники В. Сокол, Т. Михайленко, друкарі І. Мельничук, Л. Головацький, стереотипер Д. Погрібний, цинкограф М. Турчак.

НАША АДРЕСА: м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.

БК 01249.

Індекс 01197.

Друкарня ім. Г. М. Дмитрова обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

Зам. № 6025. Тираж 40 800.